

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
Rusia, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia” N. Heltzer, Sibiu

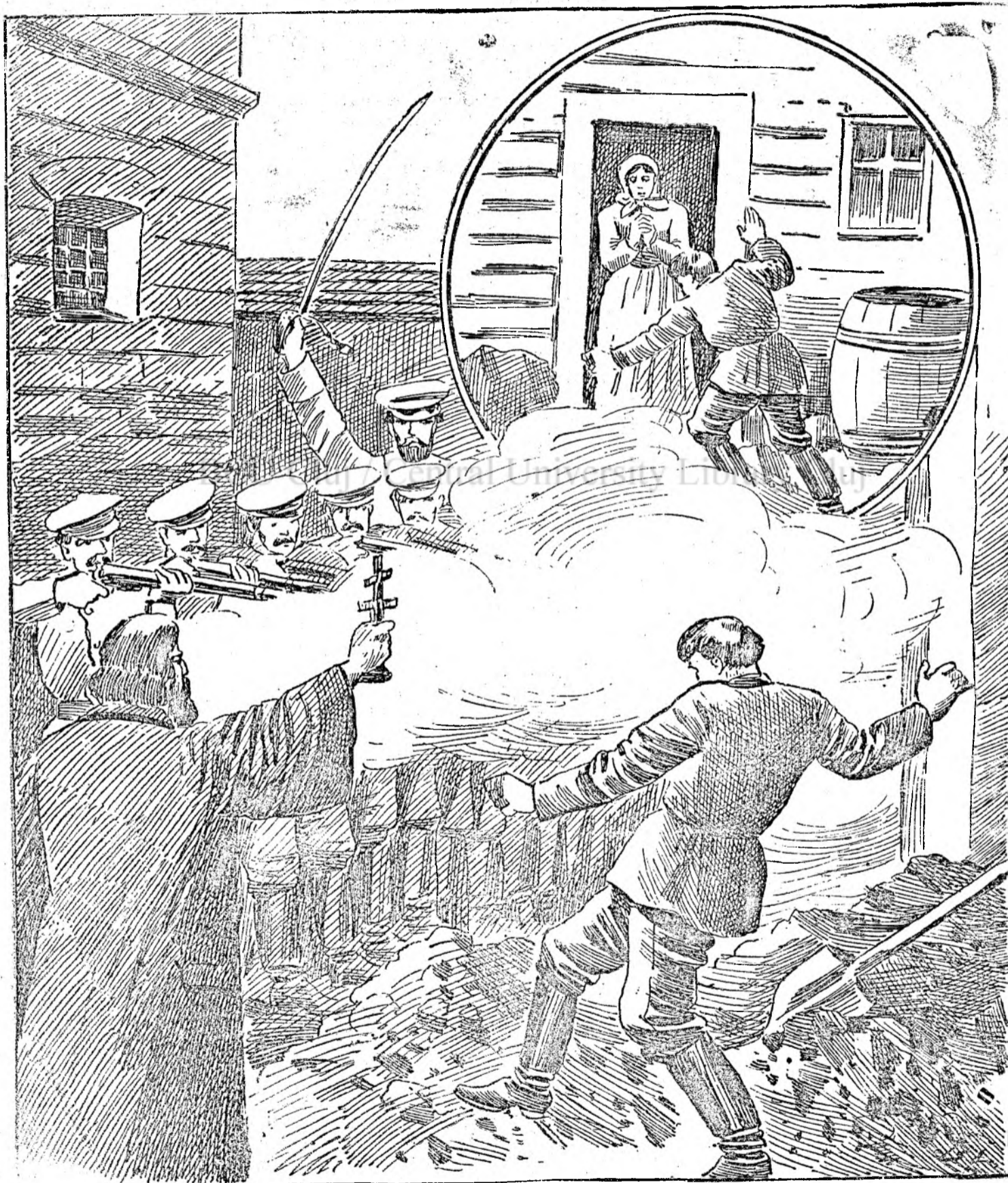
Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

se primesc la biroul administrației, (str. Măcelarilor nr. 12).
Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oraă 12 bani a treia-oraă 10 bani.

Scăpat ca prin minune.

Zilele trecute s'a petrecut în Petersburg un lucru ne mai pomenit. Un om, cu numele Lust, luând parte la răscoala din anii trecuți din provinciile Baltice, a fost osândit la moarte de tribunalul militar. Osânda fiind întărită, Lust a fost dus la locul de perzare, la marginea Petersburgului și soldații comânduiți au dat foc asupra lui. El a fost nimerit de 12

gloanțe și s'a prăbușit jos, dar n'a murit. După plecarea soldaților până să vie oamenii temniței să-l îngroape, el și a venit în fire și s'a târit, cum a putut până la bordeiul unei femei din apropiere. Femeia, fiindu-i milă de bietul rănit, l-a luat în îngrijire, l-a lecut și Lust s'a vindecat. Eșind nu de mult între oameni, poliția l-a recunoscut și a fost arestat

din nou. Acum tribunalul l-a osândit zilele trecute numai la doi ani temniță, luând în seamă prin ce grea încercare a trecut.

Chipul nostru ne arată cum a fost Lust împușcat și cum s'a dus cu greu la căsuța femeii sărace, unde a fost lecut.

Lucruri politice.

Dintre lucrurile politice, ce s'au petrecut în țară zilele aceste, doue sunt de interes deosebit pentru noi.

Unul este *congresul partidului țărănesc*, ținut în Bchiș Ciaba, la Rusaliile catolice și despre care am făcut amintire în nrul trecut. Intre comunele, cari și-au avut trimișii lor, au fost și câteva comune românești din Banat, iar între vorbitorii dela congres au fost și deputații nostri: Dr. Aurel Vlad și Milau Hodja.

Amândoi aceștia au arătat însemnătatea votului universal pentru popor, au arătat ce puțin face dieta de acum, dieta de clasă a domnilor, pentru popor și au zis, că țăraniii tuturor popoarelor din țară trebuie să-și dea mâna, să lupte împreună pentru votul universal și astfel pe calea aceasta să și croiască o soartă mai bună.

Poporul adunat, în majoritate covârșitoare țărani unguri de pe pustă, au primit cu aplauze și urale vorbirile, atât a Slovacului Hodja, cât și a Românului Dr. Vlad. Aceasta arată, că șovinismul cultivat cu tărie de Jdovi și de unii nemesuți scăpătați, ca să pescuiască în tulbure și să tragă foloase, la poporul țaran unguresc nu mai prinde. Ii s'a deschis ochii, vede, că cine i sunt binevoitorii și cași celelalte popoare e bun bucuros a trăi în pace cu ele și a lupta împreună pentru îmbunătățirea sorții sale. Asta ar fi o nouă cale, ce să deschide, pentru binele și înaintarea patriei, de care să temă oligarchii (grozii și baronii) și Jidovii speculanți. De aceea vedem, că în foile lor bajocoresc și iau în ris adunarea, după obiceiul lor. Dar asta nu oprește curentul sănătos. Calea bună s'a deschis...

Afară de aceasta, sunt de însemnătate pentru noi cele petrecute în *dieta* în zilele din urmă. După proiectele de investiții la căile ferate etc. a venit în dezbateri proiectul privitor la *medicii sătești*. (doctorii comunali și cercuali). La acest proiect a vorbit dintre ai noștri deputații Dr. Maniu și Dr. Vlad. Maniu a cerut, ca doctorii sătești să fie numiți de ministru și nu aleși, căci la alegere prea să amestecă solgăbirăii. Dieta însă n'a primit propunerea și așa medicii vor fi aleși ca și până aci.

În proiect să zice în un loc, că medicii cercuali și comunali în ținuturile locuite de naționalități sunt dator să învețe limba poporului, ca să se poată înțelege cu bolnavii. Șovinistilor nu le a plăcut nici aceasta. Dintre ei armeanul Zakariás a zis, că cum vine statul să pretindă un astfel de lucru dela cetățenii săi?

A cerut, că aceasta măsură să se lase afară din lege. După ce însă Andrassy a zis, că acest lucru e făcut din umanism, s'a primit tectatul legii. Șovinismul și aici a trebuit să-și arete colții! Sâmbătă, în 13 l. c. a venit la rînd proiectul lui Apponyi despre *instrucția gratuită* în școlile populare, pe care l-am făcut cunoscut în numărul trecut. Proiectul s'a desbătut Sâmbătă, Luni și Marți, când a fost primit, cu

mici schimbări. Impotriva lui au vorbit dep. Polit, Goldiș, Stefan Pop și prot. Dămian, accentuând fiecare, că proiectul vatămă autonomia bisericilor, ca susținătoare de școale. Au vorbit împotriva și doi deputați sași!

Patrioții însă au votat acest proiect și votează și alte proiecte în grabă mare, căci sunt dornici de ferii, ca să meargă acasă.

Sibiu, 19 Iunie n.

Impărțirea cercurilor. La schimbarea legii de alegere, cum am zis, are mare rol împărțirea nouă a cercurilor. În privința aceasta Andrassy a făcut o declarație de însemnătate. Întrebat de dep. Seghedinului Bessey despre împărțirea cercurilor, Andrassy a spus, că planul de împărțire îl face în decursul verii și spre acest scop va chema la sine pe hispani și pe unii deputați, ca să le asculte părerile. Seghedinul, a zis Andrassy, va avea vre-o 4—5 cercuri de alegere, în locul celor 2 de acum.

Aceasta ne arată, cum scriu și foile ungurești și ceea-ce am spus noi de mult, că orașelor și ținuturilor ungurești li să vor înmulți cercurile, așa că dacă noi vom avea mai mulți deputați ca acum, ei să aibă în aceeași măsură mai mulți.

O ordinațiune a lui Apponyi.

Ministrul Apponyi e neobosit în a făuri legi și porunci. Acum a dat o nouă ordinațiune, în care dispune ca la preparandiile de stat să se învețe, în doue ore pe săptămână, câte-o limbă nemaghiară de către toți elevii preparanți.

După exemplul cursului croat din Ciacurn, celui românesc din Deva și celui slovacesc din Losoncz se vor deschide alte cursuri românești în Arad și Cluj, sârbești în Baja și Szabadka, slovacesti în Eperjes, Igló, Léva, Modor și Znio-Váralja, unul rutenesc în Sighetul Marmației, unul nemțesc, eventual și românesc în Timișoara.

Ministrul a luat aceasta măsură în folosul maghiarizării, dar silit. Căci în ordinațiune să zice, că cum să învețe un învățător pe copii ungurește, dacă nu să poate înțelege cu ei în limba lor? Vezi asta!

In amintirea lui Porumbescu.

— Serbări. —

S'au implinit 25 de ani dela moartea unui mare cântăreț al nostru și alcătuitor de cântări, bisericesti și lumene, dela moartea lui *Ciprian Porumbescu*.

Porumbescu a fost Bucovinean, din comuna Stupea, născ. la 1854. A fost fecior de preot, crescut verde românesc și a avut o viață scurtă și zbuciumată. A murit atacat de oțică. Cu toate aceste în scurta lui viață a alcătuit la 200 de melodii sau arii, dintre cari 70 coruri. O lucrare foarte mare, luând în samă că Porumbescu a trăit numai 29 de ani. Aceasta singur e destul, ca amintirea lui să fie neuitată. Dar mai mare merit și-a câștigat Porumbescu prin aceea, că el la alcătuirea ariilor s'a inspirat din melodiile, din cântările populare și a proclamat principiul, că la alcătuirea de arii artistice (de măiestrie, culte) să ne adăpăm din isvorul nesecat al cântărilor poporului, din doinele, horele și alte arii populare, ca astfel *arta cântecului să devle națională românească*, și nu pătrunsă și umbrită de arii streine (d. e. nemțești, ungurești etc.)

Alcătuirile lui sunt astfel românești, suflăte cu duhul cântărilor noastre po-

porale neîntrecute și de aceea cele mai multe să cântă de toți cu drag. Și frumoase și amăsurate spiritului evlavios al poporului nostru sunt și corurile lui bisericesti.

Iată cauza pentru care acum, la tristul dat de 25 ani dela moartea nemuritorului nostru Ciprian Porumbescu s'au dat serbări pretotindinea în lumea românească, în deosăbi acolo, unde există reuniuni de muzică și cântări. Prin aceasta poporul român s'a arătat de nou un popor vrednic, care știe să cinstească amintirea oamenilor săi mari.

In Sibiu.

Serbările date în Sibiu, întru pomenirea lui C. Porumbescu, au fost frumoase și înălțătoare. Serbările s'au început a doua zi de Rusalii cu un parastas slujit de protosincelul Dr. M. E. Cristea, P. Boldea și Dr. I. Stroia în catedrală, pentru odihna sufletului lui Porumbescu.

A urmat apoi, la 11 oare matineul, dat de Reuniunea de muzică în »Gesellschaftshaus« întru pomenirea lui Porumbescu. Marea sală a zidirii a fost plină, ticsită de inteligență și popor. Au fost și mulți streini, sași, doamne și domni, iubitori de muzică. Matineul sau reprezentația a fost deschisă de vrednicul prezident al reuniunii, protosincelul Dr. M. E. Cristea, cu o vorbire minunată. În ea a arătat cu pilde puterea mare și influința, ce o are muzica și cântările în viața omenească, a ridicat însemnătatea lui Porumbescu pentru muzica românească, cum am scris mai sus și a vorbit despre frumetea doinelor și horelor noastre, provocând publicul a cultiva muzica națională românească. Dl Cristea a fost viu aplaudat.

S'au dat apoi pieze muzicale: frumoasa »Uvertură națională« de Bena, pe motive românești; »Imn« arie de C. Porumbescu și »Suspine« de A. Bena, cor mixt și soli. Toate cu succes strălucit. Dl Bena a fost viu aplaudat și aclamat. După aceste dl T. Popoviciu a făcut cunoscută amănunțit viața lui Porumbescu și frumosul matineu s'a încheiat cu cântarea corală »Hora« de G. Dima,

Sara a fost reprezentație teatrală în teatru orașănesc, care a fost plin de public. S'au jucat doue pieze: »La șezătoare«, icoană din popor de C. Sandu-Aldea și Dr. I. Borcea, muzica de Dr. T. Bredceanu. Acțiunea să petrece în Săliștea. Pieza e foarte bună și frumoasă. Au fost frumoase în deosebi costumele săliștenești. A doua a fost vestita operetă în doue acte »Craiu nou« de Ciprian Porumbescu. Regisor (diriguitor) a fost talentatul tinăr Iuliu Enescu. Succesul reprezentațiilor a fost strălucit, însuflețirea la culme. Piezele s'au dat cu acelaș succes Marți și Joi sara, de aceea vom mai scrie despre ele.

Cu aceste s'au încheiat frumoasele serbări din Sibiu.

In alte locuri.

Asemenea serbări s'au angajat, în parte cu alcătuirii de ale lui Porumbescu și cu succese strălucite, de reuniunile: »Carmen« din București, »România-Jună« din Viena, »Reuniunea de cântări« din

Bistrița, Corul vocal bis. din Bozoviciu, Reun. rom. de cânt și muzică din Lugoj, Reuniunea de cântări din Oravița; Societatea »Ciprian Porumbescu« din Suceava a aranjat o serbare frumoasă la Stupca, la mormântul renovat al lui Porumbescu, iar sara în Suceava; în Brașov s'a servit un parastas în memoria lui Porumbescu ș. a.

Fondul iubilar al „Gazetei“.

Cum ne este cunoscut, dl. Dr. Aurel Murășan, proprietarul »Gazetei Trans.« din Brașov, din prilejul jubileului »Gazetei« a luat hotărîrea laudabilă a întemeia un fond pentru ajutorarea gazetarilor și scriitorilor români dela noi, din venitele nrului iubilar al »Gazetei«, din contribuiri și alte intrate.

Pentru a să da ființă acestui fond, redacția »Gazetei« a convocat la Brașov pe ziua întâiu de Rusalii o consfătuire a gazetelor noastre. Consfătuirea s'a ținut și despre hotărîrile ei s'a dat următoarea împărțire:

Onor. Redacțiune!

La însărcinarea conferenței confidentiale din 14 I. c. ne luăm voia a Vă ruga să binevoiți a publica în cel mai apropiat număr al ziarului D-Voastră comunicatul de mai jos.

Brașov, 3 (16) Iunie 1908.

Redacțiunea

»Gazetei Transilvaniei«.

Consfătuirea confidentială, conchiemată la Brașov în cauza înființării »Fondului iubilar« al »Gazetei« cu destinarea de-a veni în ajutorul ziaristilor noștri, s'a întrunit în ziua și la ora fixată. Au luat parte la ea prin reprezentanți opt dintre foile noastre: »Drapelul« din Lugoj, »Unirea« din Blaj, »Liberatarea«, »Foia interesantă« și »Tovărășia« din Orăștie, »Revista Economică«, »Tara noastră« și »Foia Poporului« din Sibiu. Celelalte dintre foile invitate, printre cari »Tribuna« din Arad și »Lupta« din Budapesta, fiind împiedecate de-a participa prin reprezentanți, au declarat în scris, că primesc hotărîrea ce se va aduce în cauza pentru care au fost conchiemate

Cei întruniți, după ce au fost călduros salutați de Dr. A. Mureșianu, arătându-li-se scopul pentru care i-a invitat, au trecut imediat la deliberarea asupra obiectului dela ordinea zilei.

După un schimb de vederi viu și temeinic, conferența a enunțat unanim, că presa noastră îmbrățișează cu simpatie inițiativa proprietarului »Gazetei Transilvaniei« de a înființa

din incidentul jubileului său de 30 de ani, ca director al foaiei, și a jubileului de 70 de ani al »Gazetei«, un fond menit de a se ajuta din el ziaristii și scriitorii noștri și că este gata să dea tot concursul său posibil pentru realizarea lui.

Se decide apoi de-a să institui în scopul elaborării unui plan amănunțit pentru punerea în ființă a fondului, o comisiune de nouă membrii, cari să se împartă după diferitele centre și după ziarele ce apar în ținuturile acestor centre, în modul următor: Brașovul, ca sediu al comisiunii, să fie reprezentat cu trei membri; Aradul, Budapesta, Lugojul, Sibiuul, Blajul și Orăștia cu câte un membru, care va fi designat de către ziarele din ținutul respectiv.

Cu executarea acestui conclud este însărcinată Redacțiunea »Gazetei«.

Conferența confidentială s'a ținut în cea mai frumoasă și frățească armonie. În fine s'a decis ca despre decursul ei să se publice comunicatul de față.

La serbările iub. ale împăratului.

— Cortegiu festiv. —

În 4 Decembrie a. c. să implinesc 60 de ani de când M. Sa împăratul-lege al nostru Francisc Iosif a fost proclamat, la 1848, de împărat al Austriei. De aceea anul acesta e anul iubilar, a domniei Sale de 60 ani, în care se dau diferite serbări iubilare. Așa în Praga s'a deschis o expoziție iubilară. Nu de mult, cum știm, s'au dus la Viena domnitorii țărilor nemțești, sub conducerea împăratului Wilhelm, de au felicitat pe bătrânul Domnitor, dorindu-i tot binele.

Acum săptămâna trecută apoi au serbat acest jubileu popoarele Austriei, arătându-și prin trimisiile lor din toate țările austriace iubirea, supunerea, alipirea și bucuria lor față de bătrânul împărat.

Aceasta s'a făcut în formă de cortegiu, trecând pe dinaintea împăratului și a familiei împărătești grupuri după grupuri, istorice și naționale, în costumele lor originale, arătând chipuri vii din trecut și din viața de acum a popoarelor.

Festivitatea sau serbarea s'a ținut Vineri, în 12 Iunie c. și a fost strălucită, asămuitoare cu alaiurile împărătești, ce să spun în povești. Serbarea n'a făcut o statul, ci societatea, luând parte la aranjarea ei cele mai fruntașe familii și toate popoarele.

Cortegiul a stat din două părți principale: una istorică și cealaltă etnografică (a popoarelor). Partea istorică a arătat în grupe întâmplări din istoria Austriei, adică a familiei Habsburgice. Prima grupă a fost Rudolf de Habsburg cu oamenii lui. Intemeiatorul casei domnitoare a Habsburgilor, de acum 600 de ani și oamenii lui, erau îmbrăcați și înarmați, ca atunci. Asemenea erau îmbrăcați în hainele și uniformele de pe vremea lor și celelalte grupe. Amintim din aceste grupe: grupa care arată punerea temeliei vestică bisericii a Stului Stefan, apoi alta impresurarea orașului Vienei prin Turci și eliberarea ei, trupele lui Eugeniu de Savoya, din timpul războiului de 7 ani etc. O grupă frumoasă a fost de pe timpul lumina-tului împărat Iosif II. care arăta o serbare de câmp, țărăneasă, spre aducerea aminte, că acest împărat s'a silit a ușura soarta țăranului. Era un car încărcat cu grâu și în jurul lui secerător, fete și băieți veseli. Apoi erau vințelari și oameni la cules de vii, cari cântau vesel lângă cada cu struguri. Partea istorică s'a gătat cu întâmplările dinainte de 1848.

Partea etnografică, a popoarelor, a fost mai interesantă, mai strălucitoare. Au urmat grupele după țări și popoare, arătând datine și modul de traiu al popoarelor austriace din 15 țarisoare. A fost o vedere de toată frumusețea, care a încântat publicul. Dela cărbunarii și tăietorii de lemne din pădurea Cehică și dela Polonii din nord, până la Dalmatini și Hertegovinenii cu turbane și până la morlaci călări pe cai mici, toate popoarele Austriei erau reprezentate. Bucovina a avut un grup mare: Români, Nemți și Poloni, Ciangăi, Lipoveni. Rutenii au arătat o nuntă de-a lor. Dintre toți cei mai interesanți au fost *Românii*, chipeși și cu femeile și fetele lor frumoase. Ei au fost împărțiți în trei grupe: *Păstori*, *economi* și *apoi o nuntă țărăneasă*. Au fost mult admirati.

Împăratul și familia imperială au privit trecerea acestor grupe din un cort de gală, iar public privitor a fost preste 300 mii de oameni. Trecerea grupelor a ținut mai mult de 4 ciasuri.

FOITA.

Ce poate face voința tare.

Povestire istorică din viața țarului »Petru cel mare« (Urmare și fine.)

Parte vorbirile lui Lefort, parte convingerea-i proprie îi întări și mai mult dorul de a merge în țări străine, să studieze și cerceteze popoarele culte. De aceea în anul 1697 cu o suită de 300 membrii a pornit în lume.

Iată câteva întâmplări din călătoria lui:

Petru în întreaga călătoria lui mai mult s'a bucurat, că a putut cerceta Olanda. Pe olandezi îi cunoștia încă din Archangel și îi iubea mult. De aceea cea mai mare dorință a lui a fost, să cunoască acest popor.

El știa bine că dacă va intra în Amsterdam cu 300 de inși lângă el, îl vor primi cu mare pompă, iar el acestea sărbători le ura din inimă.

Ca aceasta s'o încungiure își luă numai vre-o câți-va oameni mai de încredere și așa

întră în oraș. Insoțitorii ceialți sosiră numai la două săptămâni după aceea. A cugetat că va rămânea necunoscut în Amsterdam, dar s'a înșălat. Cum, cum nu, primarul orașului și ceialți deregători au aflat de sosirea vestitului țar și cu toții i-au eșit înainte, salutându-l de binevenit. Primăria s'a îngrijit și de o locuință frumoasă, unde țarul să locuiască cât va sta în oraș. Petru cu cuvinte blânde le-a mulțămît de toate, dar locuința n'a primit-o.

— Nu de aceea am venit, zisă el, ca alții să mă bineventeze și cheltuiască pentru mine, ci ca să învăț ca învățătura câștigată s'o întorc spre binele țării și al poporului meu, pentru care va trebui să răspund înaintea celui prea înalt.

Își cuprinsă o chilie modestă, nu cum s'ar cuveni unui împărat, și acolo locui cât stătu în Amsterdam.

Lângă Amsterdam este un sat mic numit: Saardam. Pe timpul acela era vestit, căci era încunjurat de 700 mori de vânt, și acolo erau celea mai mari fabrici de corăbii.

Țarul numai decât își mută acolo locuința.

După ce a sosit în Saardam a mers la țărmul mării. Acolo văzu un bordeiu al unui pescar, pe al cărui proprietar îl cunoștea încă din Archangel și îl iubea mult. Salutându-l pretinește, îi spuse, că vrea să locuiască la el.

Bietul pescar începu a să scusa, că bordeiul lui e strimț, necurat, nu-i potrivit să locuiască în el un așa domnitor, totuși n'a scăpat. Țarul a intrat în lăuntru și acolo a șezut șapte săptămâni.

Acest bordeiu al pescarului încă și acuma mai stă. Și cine merge la Amsterdam sigur vizitează micul bordeiu din Saardam, căci acolo a locuit unul dintră cei mai mari domnitori.

Din acest bordeiu mergea țarul Petru cel Mare în toată dimineață la fabrica de corăbii, îmbrăcat ca un muncitor, cu săcurea pe umăr și lucra acolo toată ziua alături de ceialți cioplitori.

De multe ori își arăta mâinile sfetnicilor săi, palmile îi erau groase ca ale ori cărui lucrător, care numai în sudoarea feții își câ

Scrisori sociale-pedagogice.

VI.

Stimate Prietino!

Vei fi dorind, ca în o scrisoare să-ți împărtășesc și ceva din însușirile bune ale poporului nostru. Aș dori foarte mult să o fac aceasta, dar toate deodată nu să pot.

Mă mai dor însușirile rele și pe acestea ași dori să le văd îndreptate; cele bune merg ele de sine și ne aduc și mult bine.

În rindul însușirilor rele mai bătătoare la ochi sunt între altele și furtișagurile dese, ce le întâlnim la poporul nostru. Atât de dese au fost aceste din partea țaranului nostru, încât în scrierile străine poporul nostru e prezentat ca o bandă de tâlhari. Mai ales în literatura germană ne întâlnim cu acest fenomen. Părerea aceasta de sigur își are obârșia la conlocuitorii Sași, cari au ținut să ne prezinte în fața lumii, ca un popor barbar, incult și pe deasupra rău, prin urmare nevrednic de o soarte mai bună.

Își va fi având, nu-și va fi având îndreptățirea sa aceasta, dar la toată întâmplarea ea se poate ușor explica din situația timpului și a împrejurărilor de viață.

Românul veacuri de-arândul, slugă la Sas, jobagiu la Ungur, a trăit tot în asuprire, în lipsă, chinuri și dureri. Cu cât s'a deșteptat mai mult, cu atât a văzut mai clar poziția sa umilitoare. A înțeles, că ziulica întreagă el trebuie să lucreze la domni și când e spre seară nu are o leacă de faină pentru mămăliga de mâne a copiilor săi.

Muncit, trudit, ars de soare și doborât de căldură, nu te miră, dacă în răcoreala nopții și-a luat refugiul la *sterpelte*. A știut, că domnul său are o găscă, ori un purcelaș gras, s'a pus și le-a cam înstrăinat pentru familia sa, făcându-le prohodul până în zorile zilei.

Va zice cineva. Da! Aveți motiv de scuză pe atunci, dar nu până astăzi, când nu mai există stările de iobăgie?

Răspundem: Da! Nu mai există în chipul și felul celor vechi, dar în o altă formă ele mai dăinuiesc și astăzi. Și azi e silit bietul român să muncească

de multeori fără simbric; ce e drept din cauza prostiei lui, dar nu arareori și din unele motive de natură mai delicată.

Fapt e că și astăzi furtișagurile sunt dese. Și azi sunt pline temnițele cu fi de ai poporului nostru, pentru că au furat boi, oi, ori altă avere.

Și azi procuratura și jandarmeria are mai mult de lucru cu Românul, decât cu Sasul ori Ungurul.

Ce să fie cauza? La toată întâmplarea și lipsa și sărăcia, care și acum mereu geme, dar de altă parte și înclinarea lui hărăzită dela moși strămoși. E greu foarte greu să desrădăcinezi din viața unui popor *nărăvuri învechite*. Ele sunt ca rugina, care numai după multă frecare și curățire se poate prăpădi.

Și dacă poporul nostru e hoț, tâlhar ori fur vina nu o poartă el, ci împrejurările între cari a trăit și mai continuă a trăi. Împrejurările măstere i-au vârit în sufletul său această *buruiantă morală*, a cărei rădăcini numai cu greu se pot estirpa. Dar precum nu e nimic ce să nu poată avea sfârșit în lume, așa nu este nici buruiantă, pe care nu am putea-o prăpădi numai să-i dăm de leac.

Pe toată linia *hoțta* trebuie urmărită și aspru *pedepsită*. Mi se par legile țării prea domoale față cu acești rău făcători. Sunt prea *inatitate* pentru timpurile noastre, de aceea nici pedepsirea nu prea are efectul dorit.

Școala se lucreze, și ea și lucrează cu toată asprimea contra furtului. Furtul descoperit în școală se pedepsește cu *eliminare*, de câteori se dovedește. Familia deasemenea se vegheze asupra fiilor și să-i pedepsască amarnic în cauze de greșire. Biserica să sune de pe amvon.

Dr. Petru Șpan,
profesor.

În curând o nouă jumătate de an să împlinește.

Rugăm pe onor. abonant, a și renou de cu timp abonamentul pe a doua jumătate de an.

It rugăm tot odată a recomanda cunoscuților Foaiă Poporului, cea mai veche și mai testată foaie populară, făcută anume pentru omul dela sate.

Din Lupoia.

— *Dare de seamă și mulțămire publică.* —

(Urmare și fine.)

Și-n urmă mulțămesc pe această cale tuturor celor, care ne-au onorat cu prezența și au suprasolvit următoarele sume: Fam. Teofil Dragomir din loc 10 cor. Fam. Dr. Gyarkó din Jibău 10 cor. Emeric Pap directorul Selăgiani 5 cor. Dion. P. Moldovan preot Brusturi 4 cor. Gerasim Dobocan notar cerc. în Creaca 5 cor. Lazar Weisz adjunct-Creaca 3 cor. Aur. Dregan preot Borza 2 cor. Terebes Ienő 2 cor. Gavril Trenca preot 2 cor. Văd. Dna Páffy 3 cor. Schusztter N. sergent de jendari 2 cor. Daniel Tarsin ec. Creaca 1'60 cor. Ioan Murășan econom Creaca 2 cor. A Horia inv. Prodănești 2 cor. Vasile Murășan, Simion Lung a Anli, Gavrilă Lung, David Goldstein cu țoții din Lupoia câte 1 cor. Titus Pop inv. Creaca 3'80 cor. Richard Wistrihofski conducător de mină Lupoia 4 cor. Fam. Vasile Gog preot în Jac 3 cor. G. Petrușan cantor în loc 48 fil. Maria Cenari și Gerasim Moldovan, Creaca câte 60 f. Alex. Petrușan, Vasile K. Gavrilă, Susana Moldovan, Laurențiu Miklos morar, Veronica Lung Domniții, Ilca Roșu, Ioan Fachiol, Simion Pop Savinchi, Ioan Rus a Moași și P. Cenari țoți din loc câte 40 f. Simion Lung. Sidon, Ioan Rusuțu, Ionic Lung și George Moldovan din loc câte 80 f. Vasile Opris Creaca 40 f. Vasile Țiclea din loc 40 f. Gh. Pop lui Simion, Lazar Lung, Danilă Torsin, Ioan Pop a Floarei, Lucreția Petrușan, Vasile Pop Todichi din loc câte 20 f. Ioan Budușan, Creaca 20 fil.

Așa dar suma intrată este de 81'48 cor. din care scăzându-să spesele de 45'58 cor. rămâne un venit curat de 35'90 cor. care sumă să va depune la banca de păstrare și din camelele ei să vor procura recvizite școlastice.

După producția animată și deplin reușită a urmat joc, masă comună și iarăși joc până în zori. La masă n'au lipsit nici toastele, precum din partea Dlor. Teofil Dragomir, Aur. Drăgan etc.

Ioan Murășan,
corator.

știgă pâinea de toate zilele. Și țarului îi era fală, că era cu palmile groasă de lucru.

Nici un feliu de lucru n'a rămas în fabrică pe care Petru să nu'l fi învățat. În celea 7 săptămâni atâta a învățat încât când a părăsit Saardamul știa face tot felul de năi.

Din Olanda a mers în Anglia. Aici îi plăcu mult lupta navală ce o dădu regele Angliei în onoarea lui.

— Pe D-zăul meu! dacă nu m'aș fi născut țarul Rusiei, zisă Petru, numai căpitan de marină englez aș vrea să fiu.

De încheiere vreau să vă spun, că Petru cel Mare, în timpul cât a domnit, într'atâta a ridicat și întărit Rusia încât altora le-ar fi trebuit secol ca să o poată ridica pe acel nivel.

Și la aceasta numai două lucruri lau ajutat: Voința tare și sirguința. Ioan Murășan inv.

Poesii populare.

Din Gârbou:

Culese de Dion. Luca inv.

Care-i hădă, hăd'a fi

Poata-să tot rumeni,

Cea frumoasă să mai face
Și la țoți feciorii — place.

Măi badeo drăguța ta
Hădăi bat'o precesta,
Căci de când n'are sopen
Gândești c'ăi trasă pe horn,
De când n'are rumenioară
Gândești c'a zăcut de boală.

Spune bade hădei tale
Să nu-mi iasă sara în cale,
Că de puiu mâna pe ea
Și mai hăd'o rămânea.

Măi bădiță luănaș
Hai la noi să-ți dau sălaş.
Dar de cină ce mi da?
Crașaveți ca iedera
Gură dulce ca mierea.

Fămă D-ne ce mi face,
Fămă peana leului,
În dealul Șimleului,
Deacolo să pot sbura

La mândra, țucui gura,
Deacolo să pot sări
La mândra, țucui ochii.

Eu mândră de dorul tău
Mă topesc ca inu'n tău
Mândră de dragostea ta
Mă topesc ca cânepa.

Vai de mine n'am drăguță
Numai trei mititeluță,
Una în deal și una'n vale
Una'n capul satului,
Cea din deal s'a măritat
Cea din vale m'a lăsat
Cea din capul satului
O dădui fârtatului.

Merge lelea în grădinuță
Țucui gura cea drăguță,
Să culeagă pătrângei
Țucui io gurița ei.

Mâncarea poamelor necoapte.

Acum că vine vremea poamelor și fructelor de tot felul, nu strică câteva vorbe asupra obiceiului devenit lege la noi, de a mânca fructe necoapte.

Nu se poate zice că nu s'ar ști de săteni ca și de târgoveți, cum că mâncarea poamelor crude pricinuește boale de stomac, ce dau în friguri și de multe ori în friguri rele și chiar lingoare. Copii mai cu seamă îi vezi toată ziua și pe nemâncate cu poame verzi, și apoi beau apă și e gata boala, ei n'au de ce lăpăda obiceiul de a mânca poame crude, când pilda le-o dau părinții.

Când răul e înțeles de ficine, e de mirat cum nu se disbară de el; »Invățul are și desvâț« spune zicătoarea poporului și apoi când cu ochii vedem cum ne bolesc copiii din pricina asta tot nu ne prindem la minte?

Dacă răul ar fi de nebagat în seamă, dacă el n'ar trânti la zăcere copiii și oameni mari — tocmai în vremea muncii câmpului, dacă obiceiul în sfârșit n'ar avea urmare rea mai târziu asupra sănătății poporului, poate n'ar fi de zis nimic. Răul cel mare, nemăsurat de mare, este că copiii îmbolnăviți de mici și prinși într'una de friguri din pricina mâncării fructelor verzi, slăbesc și boala le sughe sângele, așa că nu-și mai pot veni în fire, și intră slăbiți în luptă cu nevoile vieții.

Iată un caz, ce s'a întâmplat în România: În vara trecută mă aflam în satul Pângăraților — așa povestește un doctoz — și văd pe prispa unei case un flăcău lungit la soare, care nu mai știa unde este, așa de greu bolnav era. Întrebând pe părinți de pricina boalei, mi-au spus că nu și pot da socoteală, dar de două săptămâni zace într'una; l'au descântat babele, l'au purtat pe la mănăstirea Bistriței, de geaba. Flăcăul însă era bolnav și egâlțiat de niște friguri de cele năprasnice, că nu mai știa ce e de el. Am mers la Primărie să cer niște curățenie de chinină dar n'am găsit, se isprăvise de o săptămână deși orașul Piatra se afla la o palmă de loc. M'am dus apoi la închisoarea Pângăraților, unde găsim, dădui flăcăului curățenie

și după trei ceasuri chinină. Care mi fu mirarea când a doua zi văzui pe flăcău venind la gazdă la mine, să-mi mulțamească că l-am scăpat de boală! Întrebându-l cum a căpătat boala, mi-a spus curat că i-a venit după ce mâncase prune necoapte și băuse apă; cu toate astea poamele mâncate când se coc cât de bine, prind sănătății.

Așa a lăsat Dumnezeu ca fructele să fie mâncate coapte nu crude. În alte țări lumea e atât de păzitoare că cel mai mic copil își dă seamă de rău, și nimeni nu pune mâna pe o poamă până nu se coace.

Și la noi bătrânii ne spun, că nu era mai înainte obiceiul d'a se mânca poamele de crude și chiar când se cocea, nimeni n'ar fi gustat una până ce mai întâi nu aducea la biserică în ziua de Sf. Ilie. Să vede însă că lumea de azi s'a schimbat la noi, dar nu înspre bine, ci în rău. Trebuie să știm, că răul ni-l căutăm, mâncând poame necoapte și așa să ne ferim noi și să ferim și copiii de a să îndopa cu poame verzi, necoapte. Aceasta e una din cele mai mari cerințe ale sănătății.

Plantarea de pomi din Șura-mare.

(Urmare și fine).

Termine lucrările din pomărit, ne-am întrunit în sala mare a școlii, unde secretarul Tordășianu ne-a vorbit timp de aproape 3 oare despre foloasele însoțirilor de tot soiul. Ne-a arătat la ce anume rezultate au ajuns tovarășii agricole, întemeiate cu concursul reuniunii agricole, cum ele dispun de mașini de sămănat, de pluguri sistem Sack, de grape de mușchi, de tăvăluguri, de triore, și până și de mașini de îmblătit, al căror preț se apropie la 10.000 cor. Ne vorbește cum prin mijlocirea tovarășilor se pot procura semințe fel de fel, pomi, vite de prăsilă, etc. Tre-când apoi la însoțirile de credit satești sistem Raffeisen, arată cum ele să alcătuiască cu puțini bani și cu toate acestea prin ele ne putem ajuta la cumpărări de moși, la cumpărări de unelte economice, la cazuri de perire a vitelor, la asocieri de lăptării și untării, etc. etc. Ne arată roadele binecuvântate, la cari

au ajuns însoțirile alcătuite cu concursul reuniunii agricole și cum unele din acestea astăzi lucrează singur cu capitalele depuse la ele spre fructificare, cu fondurile de rezervă și cu cotele de câte 20 cor. ale părtașilor, și cum prin urmare ele nu mai dătoresc cu nimic la alte bănci, etc. De încheiere, făcându-ne cunoscut articolul »Bănci și tovarășii« din Nrul 19 al »Rev. Econ.«, în care să pledează împotriva înființării de bănci pe acții, apelează la noi să alcătuiască o însoțire Raffeisen în Șura-mare.

După dl Tordășianu ia cuvântul parohul Nic. Opreș și arată cum reuniunea agricolă prin trimișii săi, cari ne caută la vetrele noastre, nu urmărește decât scopul luminării și al buneii stări a țăranilor și să declare gata să între de primul în însoțire. Exemplul vrednic a aflat vrednici urmași și astfel înscris'au cam 30 economi la însoțire. Aceasta s'a și constituit și a ales pre-zident pe parohul N. Opreș, iar la celelalte posturi tot fruntași. Dl Tordășianu a luat angajamentul să pregătească actele recerute la înregistrarea firmei și astfel în scurtă vreme o să avem în Șura-mare un așezământ, care va lucra la fericirea vremelnică a noastră.

Dacă și această lucrare a fost de Dumnezeu binecuvântată, vrednicia îi revine parohului Nic. Opreș, învățătorului I. Opreș și doarei Sofia Vasilie, cari cu toții au fost la posturile lor.

„Invingătorul“.

Expoziție de copii în Poiana.

Am vestit, că »Reuniunea română agricolă din Sibiu« aranjează a treia expoziție de copii, în Poiana, comuna fruntașă de lângă Sibiu. Comitetul Reuniunii face un apel către primăria din Poiana, în care arătând că la expoziție să vor împărți și premii în bani, adresează primăriei următoarea rugare:

Să binevoiască a întruni fruntașii comunei la o consfătuire, în care să se hotărască ținerea expoziției de copii în Poiana; luna, ziua (într'o Duminecă sau sârbătoare) și localul în care să se țină; vârsta copiilor de admis și gruparea acestora; numărul și minimul premiilor de împărțit etc.

VESELIA.

— Felța glumeață a »Foil Poporului«. —

Țiganul și rudașca.

(Urmare și fine).

Iată dară și Țiganul
Lucru ne mai pomenit,
Încălecându-și măgarul
La biserică-a pornit,
Să-l fi văzut, bată-l crucea
Cum mai mergea de amar
De gândea că dracu-l duce
Și nu bietul de măgar,
La biserică sosiră
Măgaru afară lăsând,
Și cu ceialalți să nșiră
Slujba sfântă ascultând.

Slujba sfântă să slârsește
Oamenii să duc pe rînd
Popa natura împărțește
La toți câte-un dărab dând,
Dar acuma și Țiganul
Fiind el foarte flămând
Să ducă și el sârmanul

Mâna la popa întinzând
Popa în mână-i încarcă
Rudașca și l'a învățat,
Că dacă pe jos o scapă
El cu raiul a gătat.

Țiganul apoi se duce
În rînd cu ceialalți sta
Ca natura să o mance
Care i-o dădu popa,
Țiganul își face cruce
Vrând sfânta a o mânca
Dar când vrea ca să o mbuce
Vede că ea să mișca.
Țiganul mai mort de frică
Zice cătr'un român: măi
Da doar și sfântă-ta mișcă
Ori așa 'i-e treaba ei?

Imbuc-o și taci Țigane,
Că doar nu ești chiar nebun
Că doar o vezi că-i cu coarne
Și așa-i treaba acum.
Țiganul în gură o bagă
Dar să vezi lucru amar,
Căci rudașca mi-l înhață
De limbă până'n gârlan,
Apoi să vezi la urlare
Din Țigan, ca dintr'un leu

Și din cap o scuturare,
De gândeai că-i prins de smeu.

Văzându-să 'n așa stare
Cătră popor să 'ntur:ă
Și strigând în gura mare
De biserică sură:
— Dacă-i sfântă, fie sfântă
Și mă lase de gârlan
Că io așa-i dau o trântă
De nu să mai scoală un an,
Apoi din gur-o smânțește
Limba toată i-a zdrobit
Apoi jos mi țî-o trănestește
Șintr'acest fel a grăit:

Acela ce biserică
N'o căuta'n viața sa
Groaznică să-i fie moartea
Și mi-l bată natura,
Cum m'a bătut și pe mine
Că până azi n'am venit
Și n'am fost vrednic cu dânsa
Ca să fiu împărțit,
Și din acel ceas Țiganul
Des la biserică-a vint
Popa la primit, sârmanul,
Și pe 'ncet s'a pocăit.

Romul I. Roman.

În această consfătare să se numiască și persoanele, cari să intre în juru și în același timp să se aleagă și un comitet aranjator local, care făcând propagandă între locuitori, să li îndemne la buna îngrijire a copiilor, să stăruie la participare și să facă toate preparativele pentru buna reușită a expoziției.

Buna reușită fiind condiționată între altele și de înțeleapta organizare a expoziției, comitetul aranjator local să se ocupe și cu acest lucru, alcătuiind una sau mai multe consemnări esacte despre numele părinților, numele, numărul și vârsta copiilor de admis etc.

Pentru orientare să acludă programul expoziției din Iimbav.

Cum populațiunea noastră din Poiană, să găsește între cele mai avantajoase condițiuni igienice și cum ea e model de frumuseță fizică, din prilejul expoziției intenționăm a fotografia, prin fotografi anume aduși, mai multe grupe de copii, de jini și june, de bărbați și femei în floarea vârstei, cum și de moșnegi ajunși la vârstă înaintată. Scopul urmărit prin aceasta este să prezentăm strănătății pe calea ilustrațiilor din reviste, ch puri de adevărată frumuseță omenească — românească.

Cu scop de a putea face și din partene și de cu vreme toate preparativele și publicațiunile necesare, Onorabila Primărie să binevoiasă a ne comunica cu posibilă grabire hotărârile luate în cauză.

Sibiu, 5 Iunie n. 1908.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comit. Sibiiului«.

Pant. Lucața,
prezident.

Vic. Tordășianu,
secretar.

NOUȚĂȚI.

Concurs de premiu. În conformitate cu dispozițiunile pentru Administrarea fondurilor și fundațiilor »Asociațiunii, pentru literatura română și cultura poporului român«, se publică concurs pentru »premiul Andreiu Murășan« de K 300.

La concurs se admite orice lucrare originală de cuprins literar, tipărită în Ungaria în cursul anului 1907.

Concurenții vor avea să înainteze până la 1 Iulie a. c. st. n. la biroul »Asociațiunii« în Sibiu cinci exemplare ale lucrării. Decernarea premiului se va face în ședința plenară a secțiunilor științifice literare, iar premiarea în adunarea generală din acest an. Sibiu 1 Iunie 1908. — Președintele Asociațiunii: Iosif Șter a Șuluțu m. p.

Milioane pentru săraci. Văduva Provyg în vârstă de 87 ani, încetând din viață zilele trecute în Pariz, a lăsat o avere uriașă de peste o sută milioane franci. Din suma aceasta a testat zece milioane pentru săracii din Pariz. Fericiți săracii!

În atenția economilor. Aducem la cunoștința obștei noastre, că pe temeiul art. de lege XII G. A. din 1894 despre agricultură și poliția de câmp:

1 Fiecare proprietar de pământ ori arăndaș este îndatorat a estirpa (a nimici) de pe proprietățile sale așa numiții mărăcini sârbești înainte de a înflori, iar mătasa de trifoi îndată la ivirea ei.

2 Semănța de trifoi și de luțernă, înainte de a se fi curățit temeinic de mătasă, nu este permis să se pună în vânzare.

Cu supraveghierea executării acestor dispozițiuni sunt încredințate organele poliției de câmp, cari amăsurat §-ului 95 (eventual § 94 lit. K) al art. de lege XII G. A. din 1894.

pedepsește cu bani ori cu arest (închisoare) coresponzător pe cei ce n'ar lua în socotință orânduile de sus.

Sibiu, 9 Iunie 1908. Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu.« Pant. Lucața prez. Vic. Tordășianu secretar.

Șoarece lăptat de mătă. »Frank. Ztg.« primește dela un cetitor al său următoarele:

În drumul meu prin Vicenza am văzut zilele acestea în Dueville o mătă mare vârgată, care alăpta patru mâți și împreună cu ei — minunea minunilor! — sugea și un șoarece. Pisica îi trata pe toți la fel, îi lingea, îi purica și se juca cu ei. Șoarecele și mâții se jucau împreună și cred că și în viitor vor trăi în bună înțelegere.

Fericitul proprietar al mâței n'a scăpat prilejul să tragă foloase bănești din fenomenul acesta. A închiriat o baracă în care publicul în schimbul unei taxe de zece bani poate vedea cu ochii prietenia ne mai văzută până acum între pisici și șoareci.

Dacă e adevărat!

Se caută un cantor inv. gr. cat. cu glas de bariton ori tenor, apt de a conduce un cor bisericesc, quartet ori duet, dexter în cântări, absolvat de acum cel mult doi ani, cu următorul salariu: afară de cuartir în natură 1240 cor și cvinvenalele legale. Timpul prezentării până la 5 Iulie, ear terminul de recurgere până la 12 Iulie st. n. A se adresa la Redacția »Drapelul« în Lugoj.

La fondul »Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace« au mai dăruit: profesorul Dr. Emil Sabó, din Székely-Keresztur 5 cor., domnul Augustin Ferentiu, notar magistratual (Sătmar) 2 cor., Miorica Viorica Tordășianu împlinind vârsta de 14 luni, următorii dăruiesc din acest privilegiu și anume: Ludovic Özy jun. 1 cor., George Trifan, cul. tipog. 50 bani, Stefan Duca, notarul »Reuniunii sod. rom.«, Florea Crucita, cassar, S. arlat Ilieș, sod. compactor, Ioan Marcu, bibliotecar, Vasile Magoș, Ioan Muntean, sod. lăcătuș de mașini, Simion Lupș, sodal croitor, Alex. Bozo, sod. pant., fiecare câte 20 bani, Ioan Miga, sod. pant., V. D. Poponea, culeg. tipog. fiecare câte 30 bani, Ioan Petrașcu, măestru croitor, 33 bani și Ioan Imbăruș, esped. »Foi Poporului« 10 bani.

Palatul păcii. Cum știm, în Haga (Olanda) să țin din când în când congresele, cari urmăresc statornicirea păcii, prin încunjurarea războaielor. Acum să va ridica în Haga un palat al păcii pentru congrese. Zidirea să va începe în Septembrie c. și să va gata în 5 ani. Statele dau toate ajutorul lor. Italia dă în cinste toată marmora trebuitoare la palat.

Soldații lăsați acasă pe timpul secerișului. Am scris, că o parte însemnată a soldaților noștri vor căpăta concediu pentru seceriș. Ei vor fi lăsați pe trei săptămâni, în primul rând aceia, cari au pământuri sau lucrează pământurile părinților lor. De acest favor nu se vor împărtași soldații, cari au în proprietatea lor preste 40 jughere pământ. Soldații corpurilor de armată 4, 5, 7 și 13 vor fi lăsați probabil cu ziua de 1 Iulie, iar cei aparținători corpurilor 6 și 12 (Sibiu) pe la mijlocul lunii Iulie.

Românii din Bucovina, au intrat în cel mai puternic partid, în partidul social-creștin din Austria. Din acest prilej Carol Lueger, capul acestui partid, a trimis următoarea telegramă, dată la adresa păr. C. Murariu: »Primarul Vienei salută cu căldură hotărârea d-voastră și promite a lupta cu energie pentru interesele creștinilor din Bucovina.«

În Bucovina copleșită de Jidovism a fost de mare lipsă acest pas al Românilor.

Ciocnre de vapoare. În apropiere de Lisabona, în oceanul Atlantic, vaporul român »Constanța« încărcat cu bucate s'a ciocnit cu vaporul grecesc »Michael«, care suferind grele spargeri în câteva minute s'a cutundat. Oamenii de pe el au fost scăpați de cătră vaporul românesc. Vaporul român »Constanța« a fost silit și el a intră în portul portughez, spre a se supune reparațiilor trebuincioase în urma cioc-

nirii. Paguba vaporului grecesc fără marfă face 1 milion lei, ear a vaporului românesc e de 50.000 lei. Responsabilitatea pentru nenorocire o poartă vaporul grecesc, care în largul mării nu avea lampetele în regulă.

Calea ferată Făgăraș-Brașov se va deschide în luna Septembrie anul curent. Dela Făgăraș la Șinca-nouă, și dela Brașov la Vlădeni, să va deschide d'ja pela stârșitul lunii acesteia. Despre podul făcut peste o prăpastie dintre Șinca veche și Vlădeni, »Țara Oitului« scrie că e unic în felul său. În Europa nu se află un alt asemenea pod artistic ca acesta. Numai în America e unul, dar și acela e cu patru metri mai scurt decât cel de pe linia Făgăraș-Brașov.

Secarea unui heleștău. La satul Mocșolad (Ungaria, comit. Somogy) a dispărut în două ciasuri apa unui heleștău (lac cu pești), care avea o suprafață de 1½ iugăr și era bogat în apă. Cazul s'a întâmplat Luni, a doua zi de Rusaliile catolice. S'a întâmplat, că o salcă de pe malul lacului s'a răsturnat și nește lucrători au scos-o din rădăcină. Dar abia a fost scoasă salca, când în groapa făcută s'a vârit apa și în două ciasuri toată apa lacului a dispărut, fără să poată fi împedecată. Fundul lacului a rămas sec și peștii să zbăteau pe uscat. Să cercetează acum de învățări pricina acestei întâmplări.

Balsamul și alifia de centofolii ale farmacistului A. Thierry. Aceste mijloace bine cunoscute servesc excelent în toate cazurile în căldurile verii și în voiaj și ture. Ele sunt adevăratele ajutoare în cazurile dese de slăbie și de leșin, cu d-osebire la colică, zgârciuri, perturbații de mistuire, recoli, infecțare prin apă rea de beut etc. Alifia e nelocuibilă la toate vătămrile, copturile, creparea pielii, răni, zdrobiri, arsuri etc. Să nu ne lăsăm ademeniți de alte fluide fără valoare și să ne adresăm la toate comandașele la: Farmacistul A. Thierry în Pregada, lângă Rohitsch

La examen. Sunt în școală... Intreg cuprinsul transpiră sfințenie și o încordare sufletească. Chipuri de copii îmbrăcați în vestimente de sărbătoare așteaptă cu nerăbdare începutul examenului. Pe de lături părinți cu fețele arse de arșița dorogitoare a soarelui veniți să vază și ei sporul tinerelor lor odrazle, iar păreții învăluți în podoabe de flori și verdeață, vâstesc și ei solemnitatea zilei.

Fără voie îmi vin în minte cele cuprinse în »La chestiunea examenelor« de Dr. Șpan. Într'adevăr, dacă prin examen e ca să deștepțăm în inima poporului dragoste și alipire durabilă față de școală, el nu e permis să fie o simplă recitare a cunoștințelor gămădite în mintea elevilor, ci să reiasă din el adevărata cultură: »legătura cea mai intimă a cunoștințelor câștigate conform omogenității lor interne«, ceea ce presupune o adevărată predare metodică și face, ca elevii văzându-și singuri roada ostenelelor lor, să-și iubească și stimeze învățătorul.

Dovadă destul de puternică poate fi mișcătoarea scenă petrecută la 4 Iunie a. c. în Morlaca, când învățătorul dirigent în vorbirea de încheiere se întoarce cătră iubiții săi elevi. O hii acestor nevinovate odrazle la auzul cuvintelor: »Iar acum mă întorc cătră voi, iubiții mei elevi«, strălucesc în podoaba celei mai curată dragoste și alipire față de conducătorul lor sufletesc, care se desparte acum pe câteva vreme de dânsii, storcând lacrimi din ochii tuturor celor de față: bărbați, femei, părinți și străini. — Unul din cei de față.

Stărpirea cioarelor. Dintre paserile stricăcioase cioarele s'au sporit grozav în comitatul Sătmarului. Orașul Sătmar și alte comune mari din comitat au pus premii pentru stărpirea lor.

Dnii învățători și abonați, când își schimbă adresa, sunt rugați a ne scrie pe lângă adresa nouă și adresa veche, pe care le mergea foaia.

Osândit. Iarăș osândit! Virgil Coroiu, colaborator la »Poporul român«, a fost judecat pentru un articol scris din prilejul alegerii de deputat dietal din Beiuș, la 6 luni temniță de stat și 1200 coroane pedeapsă în bani. Șirul osândelor foilor noastre e nesfârșit!

NOXIN

Cea mai bună
Cremă
pentru ghete.

Cu patent
Chelle.

Să capătă în toate prăvăliile mai mari

The „NOXIN“ Co,

Londra:

E. C. 57 Chiswell Street

Wiena XVIII. r.:

Willy Weingartner
Simper Strasse 13.
Telefon 22149.

Paris: 57 15-50

125. Rue Montmartre.

Budapesta, VI.:

Büder Hochsinger.

Cine

92 8-12

vrea să cumpere iertin un scaun să cerceteze
magazinul de mobile al lui

HORED T
SIBIU, Uita Sării 33.

**Câteva cuvinte
asupra boalelor secrete.**

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trupești sunt atrofiate și cari în urma ușurinței din tinerete și prin deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei deslușiri binevoitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva căruia oamenii să-și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere năcazurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a destăinui aceste năcazuri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiencios, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există, atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al Dr.ului PALOCZ, medic de spital, specialist (Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât băr, bații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucurile trupești ale bolnavului să curăț, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de boală, chinurile sufletesti i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metoda lui proprie de vindecare, chiar și cazurile cele mai negleșite, ranele sifilitice, boalele de țevă, besică, nervi și șira spinării, Inceputurile de confusie a minții, urmările onaniei și ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea putere, bărbătești (impotența), vătămurile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femești. Pentru femei e sală de așteptare separată și esire separată. În ceace privește cura, depărțarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din ori ce cauză, n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura numai marca de răspuns.) Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori la dorință să retrimiț fiecăruia. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Visitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 orep. (Duminea până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta VII, Rákóczi ut. 10.

18 16-

Magazin de confecțiune de rangul prim
R. GRÜNBERGER

SIBIU, Plața mare Nr. 3, 4, 5 în palatul bănoii Bodenkredit.

Binevoiti a fi atenți la firmă căci lucrați numai în interesul Dv., dacă Vă faceți cumpărările de la mine.

Vestmintele mele substituie pe deplin cele făcute după măsură.

Atelier propriu

secție separată pentru dame și separată pentru domni.

Prețuri strict fixe.

În confecțiunea de dame țin în magazin bluze, jupoane, rochii și specialități în haine de băieți.

Mare asortiment.

Rog a cerceta, fără a fi silit cineva să cumpere, magazinul meu de mantale pentru serate și antreuri de bal.

Cu distinsă stimă

R. Grünberger.

8 19-

PRAFUL-TIRGRAM,

este singurul mijloc, care pustiește rapid și radioal toate insectele;
— în sticlă să capătă cu 30—60 bani, 1 și 2 coroane. —

TINCTURA TIRGRAM

numai contra **stelnițelor**, în sticle să capătă cu 40—80, 1-20, 2 60 și 5 cor. în toate dregheriile mai bune, în băcăni și în neguțătorii de văpsele, unde sunt afișate placate tirgram. Să ne notăm numele: **»TIRGRAM«** Fabrica: **Bpesta,**

IV. strada Károly-utoza 1.

159 17-20

Săpun de lapte de crin

Steckenpferd

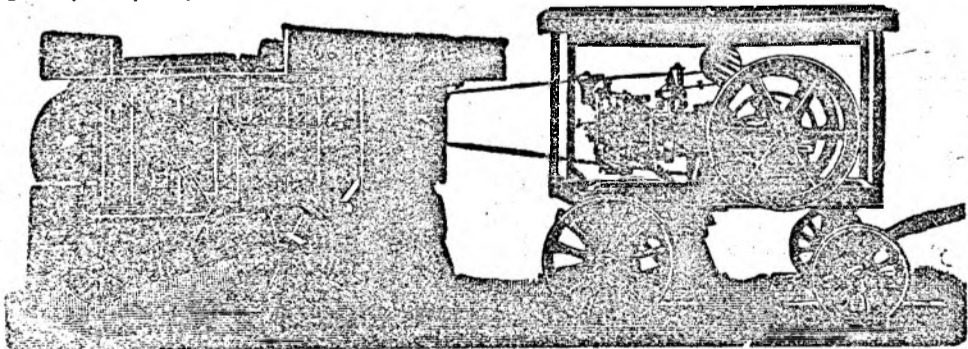
de Bergmann & Co, Drezda și Teschen a/E.

este și rămâne, conform scrisorilor de mulțumită ce sosesc zilnic, cel mai cu efect dintre toate săpunurile medicinale contra pistruiilor cum și pentru dobândirea și păstrarea unei piei delicate, moale și un teints rosaceu. Prețul unei bucăți 80 fil. Să află în toate farmaciile, în drogherii, parfumerii și negustorii de săpun și locale de frizeri.

102 48-50

Osers și Bauer fabrică exclusiv de motoare

Budapesta, VI, Podmaniczky utca 18, — Viena XX. Dresdner strasse 81-83.

35 16-52

Locomobile cu benzin

Motoare cu benzin.

Motoare cu gaz sugativ.

Forța de mânăre cea mai ieftină din prezent! Spese de mânăre pe oară, după puterea de cal 2-3 fil. Mai multe sute de aranjamente în mânăre! Condiții de plată favorabile! Fabricațiune solidă, de primul rang! Cu prețurant și preliminar de spese servim gratis.

În timpul din urmă am furnisat mașini următorilor:

Schloß Ioan & soți, Sas-Veseuș 8 HP aranjam. de imbl. Pap János, Iháros-Berény 8 HP aranjam. de imbl. Nagy I. Pavel, Boglár 6 HP aranjam. de imbl. Takács Imre, propriet. de moară, Pásztó 75 HP aranjam. de imbl. Stenger Vilhelm, propriet. de moară, Topolovețul mare 50 HP aranjam. de imbl. Rosmann Samoil propriet. de moară, Mociu (com. Cluj) 40 HP aranjam. de imbl. și în alte numeroase domenii.

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,
Sibiu, strada Cîsnădiei nr. 12,
recomandă p. t. publicului
cele mai noue stoffe de
vară în mare asortiment

montățile

cosite chiar acum, pentru haine
de bărbați stoffe englezești,
francezești și indigene, din esri
se execută după măsură cele mai
moderne vestimente precum: Sacke,
Jaquette, și haine de salon, cu
prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită
montățile de stoffe pentru pardie-
siuri și „Raglam“, cari se află
totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor sco-
lționate în atelierul meu mai per-
mit a strage deosebita atențiune
on. domni preoți și teologi absolvenți

În cazuri de urgență confecție-
nez un rând complet de haine în timp
de 24 ore. 17 20 -

Muncitori!

23 17-20

Din câștigul vostru săptămânal nu pu-
teți pune la o parte nimic! Vreau să
vă ofer ocaziune, prin care fiecare mun-
citor inteligent, fără turburarea ocu-
pațiunii, poate câștiga în fiecare lună
deosăbi câte 50 cor. În fabrici mai
mari câștig lateral dublu, chiar și triplu.
Conducătorii (Vorarbeiter, elönmunkások)
sunt preferiți. Nu este absolut nici un
rizic contractual. — Să se înștiințeze
numai de aceia, cari sunt în lucru la
fabrici sau întreprinderi mai mari, sub
marca: „Gesundes Unternehmen 1000“,
la urmașul lui M. Dukes, Expediție de
anunțuri în Viena, I., Wollzeile 9.

500 Coroane

plătesc celui-ce ar mai

căpăta vre-odată durere
de dinți ori li va mirosi gura după-ce va folosi apa
de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 70 fl. Pentru
trimitere franco 95 fl. deosebit. Ed. Bartilla-Winkler
Viena 19/1. Sommergasse 1. În Sibiu: în farmaciile:
în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cîsnădiei 59;
alița Turului (Saggasse); alița Ocnei 2; farmacia
Tentsch; Meltzer, str. Gustorței și str. Cîsnădiei.
În Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-năcesse: far-
macia Lederhölger; Sighișoara: farmacia lui Ligner.
Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți
a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine
plătite. La locurile unde nu se poate căpăta, trimite
2 sticle cu 5 cor. 20 fl. franco. 11 13 -

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment, Capsici comp.

Mijloc de substituire pentru

Anker-Pain-Expeller

este un mijloc de casă de mult veritat, care
să folosește de mulți ani ca fricțiune sigură
— la podagră reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de mai puțină
valoare să fim la cumpărare cu grije
și să cumpărăm numai sticle originale în
șatule cu marca de scutire „Anker“ și cu
numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1-40
și C. 2— să află gata aproape în toate far-
maciile; depozit principal la Iosif Török,
farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
„Goldenen Löwen“ în Praga.

Strada Elisabeta Nr. 5 nou

Expediție zilnică. 212 37-40

Cea mai bună cremă pentru ghete

dă glanțul cel mai frumos și ține pielea durabil Nigrin
este de recomandat din punct de vedere sanitar, fiind-că
Nigrinul nu închide hermetic pielea, chiar și la folosire
continuu, astfel nu împiedică evaporatiunea picioarelor.

ST. FERNOLENDT, VIENA.

98 52-52 furnisor de curte c. și r.

Se încapătă pretotindenea.

Singur veritabil BALZAMUL LUI THIERRY

este numai

cu călugărița verde, ca marcă de scutire. Expediția cea mai puțină 12/2 sau
6/1 sau o sticlă de familie, de voiajiu, special-patent Cor. 5.— Pachetarea liberă.

: : : : : **ALIFIA CENTIPOLIA A LUI THIERRY.** : : : : :

Cea mai puțină expedare 2 doze Cor. 3 60.

Cele mai bune leacuri de easă contra durerilor de stomach, arsuri, zgârciturilor, tusei, durerilor de
piept, contra aprinderilor organelor interne, podagrei, durerilor de membre, ranelor de tot soiul,
contra boalei uscate, absceselor, umflătrilor, rănilor de ori-ce soiul etc.

Să ne adresăm la **Farmacia-îngerului protector****A. THIERRY în PREGRADA I. ROHITSCH.**

Depou pentru **Budapesta** la farmacistul **Iosif Török, I. & Dr. Leo Eger și L.**
Vértes în Lugoj. 90 10-88

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)

Str. Cîsnădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru

căroțat, călărit, vênat, sport și voiaj, poclăzi
și procovături, portmonee și bretele solide

și alte

18 11-

articole de galanterie

cu prețurile cele mai moderate.

Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi)

permanent în deposit.

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comandele prin postă se efectuează prompt și conștientos.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiriile cele mai ieftine până
la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie

CORNEL DEMETER

farmacist în Orăștie (Szászváros.)

„Peronospin“! Pentru stropirea viei contra peronosporei e mai bun și mai ieftin și manipu-
larea cu mult mai simpă, ca piatra vârată. Un pachet pe 100 litre apă costă
60 fl. Pravul acesta să folosește și la stropirea pomilor. Mai puțin de 10
pachete nu să trimitte, acestea însă francate. Revanzătorii capătă rabat corespunder.

Conținutul medicamentelor de mai jos sunt folosite de cei mai
renumiți profesori și medici și sunt recunoscute de cele mai bune!

Dolicin contra tusei, răgușelei, dureri de pept, ofitei, tusei măgărești, catharului, astmei, greu-
tații de respirat, lungoarei și tusei seci. La copii și copile, contra tusei măgărești, are
efect admirabil. „Dolicin“-ul are efect bun asupra apetitului și întărește corpul, iar flegma o disol-
vează și astfel mai ușor să și rupe. Ferbințele și asudatul de noapte încetată; mărește greutatea
corpului și deci contribuie mult la însănătoșire. Prețul 1 Cor. 20 fileri și 2 Cor.

Capsic unsoare. Contra dureri de oase, podagrei, reumatismului, răcelilor de cap, dinți
și nervi, precum și a scrintiturilor. Cele mai îmbătrânite boale le vindecă.
Din influență sau răceală proveninda durere de mâni, picioare, capul, corpul într-g. În multe cazuri
unde nici băile nu ar folosi aceasta ajută de minune. Prețul 1 Cor. 20 fil. și 2 Cor.

CENTARIN contra morburilor de stomach, precum la lipsa de apetit, mistuirea rea, catharul și
aprinderea de stomach, greața și vomarea, zgîrciturile cele mai grele: leac sigur!
Folosește și la curățirea sângelui. Prețul 1 Cor. 20 fileri și 2 Cor.

Laxbonbons. Închiderea scaunului e cauza diferitelor morburii, precum palpitatea de inimă
amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de închiderea scaunului, numai
de-ă să comande „Laxbonbons“, zaharele purgative plăcute și dulci la luat. Prețul 1 Cor.

Caljodsarsaparil. Mijloc excelent pentru curățirea sângelui la sifilis, morburile tinerețelor,
față, nas sau pe ori-ce parte a corpului, — ba chiar și la ranele sifilitice, 1 sticlă 2 Cor.

Pentru economie.

Prav pentru îngrășarea vitelor cornute, porcilor și a calilor. Vacile dau prin întrebuin-
tarea pravului acestuia, lapte mai mult și mai bun. Prețul 60 fileri.

Prav pentru stărpirea șoarecilor și a cloșanților. Să prăpădesc prin întrebuințarea acestui
prav sigur. Prețul 60 fileri.

Unsoare galbăna contra pdd. chilor la vite. E mai tare și nu murdărește ca alte unsoari
Prețul 30 fileri.

Prav pentru ouatul găinilor. Prin întrebuințarea acestui prav ouă găinile și în timp de iarnă
pe când altcum nu ouă. Prețul 30 fileri.

Esență pentru prepararea rumului, rachiu de prune, sliboviță de drojdie, rachiu de bucate, de
borovicika, de vișine și altele. Prețul unei sticle pentru a prepara o litră costă 40 fl.

Thee foarte fină: de 20 90 fil. 1 cor. 20 fil. și 1 cor. 80 fileri, 103 7-8

Ajutoare pentru meseriași. Cetim în »Unirea»: Cu terminul de 28 Iunie n. 1908 se publică concurs la următoarele ștendii pentru meseriași: a) din fundațiunea »Vancea — Cassa Archiepiscopale» unul de 120 cor. pentru un sodal, care se face măiestru, — unul de 80 cor. pentru un ucenic ce se face sodal, — trei de câte 40 cor. și unul 14 cor. pentru ucenici de măiestrii ori meserii. b) Din fundațiunea »Papfalvi» unul de 120 cor. c) Din fundațiunea »Vasile Raț» 4 de câte 30 cor. Concurenții la celea de sub A. și B. trebuie să fie greco-catolici din Arhidieceză — la C. să fie originari din Blaj, Reghinul-sășesc ori Făgăraș. La rugărilor, ce sunt a se adresa la Preeveneratul Consistor Arhiepiscopesc în Blaj, sunt de a se alătura următoarele documente: 1. carte de botez. 2. atestat dela preotul greco catolic, că iau parte la catechizare și-și împlinesc datorițele creștinești. 3. contractul încheiat cu măiestrul la care învață. 4. atestat de purtare dela măiestru.

Expoziția meseriașilor din Blaj. Cum știm din cele scrise, cu prilejul sfințirii steagului »Societății meseriașilor» din Blaj, făcută cu serbări frumoase și succese, s'a deschis, Luni, 15 Iunie a doua zi de Rosalii și expoziția meseriașilor din Blaj. Cum suntem avizați acum, expoziția va fi deschisă din 15 Iunie până în 3 Iulie, unde se pot vedea obiectele în fiecare zi dela 9—12 a. m. și dela 3—6 p. m. Intrarea 50 bani de persoană, iar țăranii și studenții 20 bani.

Despre serbări vom da raport în nrul următor. Aci amintim, că la serbări au fost reprezentate reuniunile de meseriași din Sibiiu (prin prezid. V. Tordășanu și 4 membrii) Sebeșul sâs. (prin Ioan Băilă, secret. și 6 membri) și Cluj (prin Eug. P. Păcurar și 6 membri). Serbările au fost foarte frumoase și bine reușite.

Ploi și grindină. După căldurile mari de mai nainte au urmat săptămâna trecută ploi, dar și furtuni și grindină, cari au făcut în multe locuri pagube mari. Cu deosebire a bătut grindina, uneori de mărimea ouelor, prin foarte multe locuri din Ungaria, nimicind sămănăturile, viile și pometurile. În Ardeal și Bănat au fost mai puține prepestenii. Pe la Chichinda-mare a bătut strâșnic ghiața, de mărimea alunelor. În Bihor a căzut grindină în așa măsură, încât a rupt și crengile arborilor din păduri. În Săcuime, pe la Chezdioșorh iu, Turia, Caratna, Brețu a bătut o grozavă furtună cu grindină, care a făcut mari pagube.

În multe părți apoi au fost ploi binefăcătoare, precum prin cele mai multe părți ale Ardealului, apoi în Ungaria pela Lipova, Macău, Timișoara, Orade, Caransebeș etc. După ploi căldura s'a mai stămpărat.

Protosincelul noi. Duminecă, în 7 Iunie c. a fost hirotețit în Caransebeș directorul seminarului teologic-ped. Dr. Iosif Olar, întru protosincel. Hirotețirea noului demnitar bisericesc a făcut-o episcopul Popea, împreună cu archimandritul Filaret Musta, Dr. Tr. Badescu ș. a.

— În Dumineca Rusaliilor 1/14 Iunie a fost hirotețit în catedrala din Sibiiu tot întru protosincel, vrednicul asesor ieromonah Dr. Miron E. Cristea, prin Escelenția Sa metrop. Mețianu, cu mare asistență. La frumosul ceremonial a fost de față public foarte mare. — Felicitările noastre.

O petrecere de vară nu ne recompensează pentru toate! Cine numai poate să fugă de căldurile verii din orașul plin de praf și de fum. Să începe o adevărată emigrație de popor în băi și vilegiaturi. Omul bolnav și are lipsă de-a să odihni. Lucrul principal însă e, ca el să afle un metod de cură, care să-l libereze de suferințele sale. În privința aceasta să afle îndrumări foarte prețioase și folositoare în opul: Tratate despre metodul de cură electric, care a fost edată de renumitul institut medical de ordinațiune »Elektro Vitalizer», Budapesta, Karls Ring, Mezzanin 50 și care la dorință să trimită gratis și franco în plic închis separat la dame și domni. Fiecare să și comande aceasta carte.

195 1—1

Cazuri de moarte. Nicolau Hidu, căpitan ces. și reg. în penzie, a răpozat după lungi și grele suferințe, în Viena, Vineri în 12 Iunie c. în vârstă de 52 ani. Inmormântarea s'a făcut în Dumineca Rusaliilor, 14 Iunie c. Il deplânge văduva Ana Hidu născ. Resic de Ruinenburg.

— În Deva a repozat Miercuri, în 10 Iunie n. c. George Romanul, protopresbiterul gr. or. al Devei, în vârstă de 48 ani și 19 ani ai preoției.

Congrua preoților nostri gr. cat. Cum știm, afacerea congruei preoției rom. catolice și gr. cat. a ajuns în stadiul de a fi în curând realizată. Trebuie ca dieta să voteze proiectul guvernului despre congrua.

Iată acum ce scrie »Unirea» în afacerea aceasta:

Spre liniștirea fraților nostri preoți, notăm că după informațiile cele mai autentice ce le-am primit — chiar la încheierea acestui număr — congrua are să vină încă în decursul anului 1908. Proiectul relativ la congrua se va debata negreșit, în sesiunea de toamnă.

În locul ajutorului obicinuit, preoțimea va primi congrua încă în decursul anului 1908.

† Traian H. Pop. În Sibiiu a repozat Duminecă în 14. I. c. un ziarist și scriitor român, Traian H. Pop. A suferit de mult și venise la Sibiiu pentru căutarea sănătății, Remășițele pământești ale repozatului am fost transportate la Șard, locul său natal și unde a petrecut în timpul din urmă.

Traian H. Pop s'a născut la 1864 în Șard, (lângă Alba-Iulia). A studiat teologia în Blaj. Dela 1889 a fost membru al redacției »Gazetei Trans» și redactor responsabil. În vara anului 1890 a fost acuzat în un proces de presă pentru doi articoli, publicați în »Gazeta» și osândit la un an închisoare. A scris numeroase poezii, romane și schițe de valoare.

Familia repozatului a dat următorul necrolog:

Cu inima zdrobită de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoscuților, că mult iubitul și neuitatul soț respective tată, frate, cumnat etc. Traian H. Pop, teolog absolut și fost redactor al »Gazetei Trans», după lungi și grele suferințe și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului la 14 I. c. 5¹/₂ oare p. m. în etate de 44 ani. Remășițele pământești ale scumpului defunct să vor așeza spre odihna de veci Miercuri, 17 I. c. în cimiterul bisericeii gr. cat. din Șard. Dormi în pace, suflet blând! Leontina T. Pop născ. Moldovan soție, Dorica, Veturia, Hortensia și Ovidiu fiice și fiu Iulia și Claudia Moldovan cumnate, Petru Pop jude de tribunal în pensie, unchiu, Iuliu, Florian, Petru, Raveca, Victoria frați și surori și alte numeroase rudonii.

Serăte de-ale meseriașilor. Am primit raport despre serata literară din Maiu a meseriașilor rom. din Sibiiu, dar din lipsă de loc nu-l putem publica decât în nr. viitor.

Din Marxloh. Din Marxloh (Germania) ni s'a scris, că »Reuniunea română Ardeleană» din Marxloh a aranjat în 7 Iunie c. o petrecere familiară, la care au luat parte membrii reuniunii și 38 de familii streine invitate. Petrecerea a reușit foarte frumos, spre mulțumirea tuturor. La petrecere s'au jucat între altele 5 jocuri naționale și membrii reuniunii, adunați în mijlocul salei, au cântat »Deșteaptă-te Române», »Coroana României» și altele, cari toate au plăcut foarte mult. Tot la aceasta petrecere vrednicul prezident al reuniunii dl Ioan Fodor din Mediaș a făcut cunoscut membrilor societății, că după ce a stat 4 ani în Marxloh s'a hotărât se se întoarcă în patrie și așa abize de prezidenție. Membrii, deși cu părere de rău, au luat aceasta la cunoștință, mulțumindu-i vrednicului prezident pentru ostenețele, ce și-a dat la întemeierea reuniunii și pentru conducerea ei. Așa pe 21 Iunie s'a convocat o adunare, pe care o va conduce tot dl Fodor și în care să va alege

un nou prezident. Dorim, ca frații Români din Marxloh să-și găsească un prezident tot așa de vrednic și zălos, ca dl Fodor, căruia îi dorim fericită sosire în patrie.

Producțiuni și petreceri.

ÎN CLUJ.

»Reuniunea sodalilor români din Cluj» dă un concert Duminecă, în 21 Iunie n. 1908 în sala hotelului »Central» de acolo. Venitul curat e destinat pentru ajutorarea sodalilor în caz de morb. Programul e alcătuit din 6 puncte bine alese. După concert urmează joc.

ÎN TURNIȘOR.

Corul bisericesc gr.-or. rom. din Turnișor invită la petrecerea de vară împreună cu cântări în cor și declamări, ce o va aranja Duminecă în 8/21 Iunie a. c. în locul liber numit »Maiialul din Zăvoie». Plecarea corului cu muzica va fi din sala școlii rom. la 12 ore mer. iar începutul petrecerii la 1 oră p. m. Tacsă de intrare cu insignii de dans 40 bani de persoană. Suprasolvirile să primesc cu mulțumită și să cvitează în public. Venitul e destinat pentru fondul corului bis. La caz de timp nefavorabil petrecerea să va ținea în sala școlii. Invitări speciale nu să fac.

Să poate căpăta în tot locaș

9 22—41 a lui Sarg
omă de dinți nescurățat de lipsă, păstrează
dinții curați, albi și sănătoși.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI:

Seb. Regret mult, dar în nr. de azi nu s'a putut. Era aproape întreg cules. Vine în nr. viitor. Scrie, te rog, raport. Dl T. îl va întregi eventual. Dar în curând.

Adr. C. în Magoșm. Adresează-te în Pesta, la firma, care să publică și în nr. de azi, — nu la noi.

Catanele (România). În curând. Rugăm puțină răbdare. Altcum mulțumite.

D. L. inv. Cum ai ajuns în G.?

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografia» Henric Meltzer.

Cea mai bună pogace pentru câni
este și rămâne

Pogacea pentru câni a lui Fattinger

care dintre toate mijloacele de nutrițiune de acest soi posedă cea mai bună compoziție și efect de nutriție.

50 Kg. Cor. 23— 5 Kg. liber de porto Cor. 3-20

Pappy-Bisquit a lui Fattinger

pentru câni tineri.

50 Kg. Cor. 26.— 5 Kg. liber de porto Cor. 3-50

Prospecte libere de porto prin Fabrica de pogăci patent pentru câni și nutremânt pentru galice, în Wiener-Neustadt.

Preste 250 de prime premii.
Mijloacele de nutrițiune ale lui Fattinger să pregătesc sub controlă veterinară. 51 9—26

Salon de pălării de modă

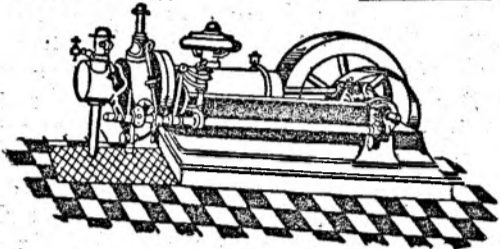
August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, efăgiul I.

Deposit de confecțiune de pălării de modă de cele mai elegante și articli de modă de toate prețurile, și modele originale vieneze și pariziene. 21 21—

Indiscutabil că cel mai bun motor de ulei crud este Motorul cu ulei crud de „PLEWA“ patentat.

In numeroase mori ung. in folosință cu cel mai bun succes. Spese de mână ca 1—2 fileri HP. pe oară. Numeroase scrisori de recunoștință și mulțumite. Motoare cu gaz sugativ și benzin, locomobile cu benzin și garnituri de înblătit în ori ce mărime, în calitate cea mai bună și cu garanția cea mai estinsă furnizează **B. Dénes** Budapesta, Compt. și dep.: V. Lipot-körut, Nr. 15. Prețcurante și preliminar de spese gratis. 34 5—5

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă se răspândesc pretotindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se oferă îndeosebi inserarea în »CĂLIN-DARUL POPORULUI«.

Informații se dau și comande se primesc în administrația »FOII POPORULUI«.

Industrie indigenă!

Prima fabrică transilvană de stearin și săpun, dela prelucrarea conductorii ei de către institutul »Vereinsbank« ardelen, de nou adusată și provenită cu cele mai moderne mașine, lăcăză toate soiurile de lumini de stearin, cum și ca specialitate deosebită

săpun de spălat neutral,

praf veritabil de săpun și diferite alte soluri de săpun în o calitate așa de excelentă, încât aceste pot susținea comparația cu orice produse de concurență, chiar și cu cele din străinătate.

Noi recomandăm deci procurarea acestor produse indigene, cari excelează prin bunăta și vreednicia lor.

16 12—

Prima fabrică transilvană de lumini.

I. CORNEL DEMETER

farmacist în Orăștie (Szászváros).

„Peronospin“! Pentru stropirea viei contra peronosporei e mai bun și mai ieftin și manipularea cu mult mai simplă, ca piatra vânăta. Un pachet pe 100 litre apă costă 60 fil. Pravul acesta să folosește și la stropirea pomilor. La comanda de 10 pachete să trimită francate. Revanzătorii capătă rabat corăspunzător.

Preparate Cosmetice.

Cream de benzoie mygdale. Creamul de benzoie mygdale servește pentru conservarea, înfrumșetarea și albirea mânilor și feței, dând totodată și o fineță deosebită. Delătu ează tot felul de necurățenii de pe mână și față, — precum: pete, bubițe, zgrăbunțe, pistonii (Mitesser), precum netezește și zbărciturile. Conținutul creamului acestuia e nesticăcios pentru față și mâni. E recomandabil a să folosi împreună și săpunul de benzoie mygdale. Prețul 60 fileri.

Săpunul de benzoie mygdale. Săpun escelent pentru toilette. E preparat din ingredenții foarte fine, și din mirosuri plăcute de flori. Albește și netezește pielea. Prețul 70 fil.

Poudre Veturien. Acopere foarte bine, încât nici nu să observă că fața este pudrată. Intrebuitată pudra cu creamul de benzoie mygdale, scutește de umările neplăcute, ce altcum ar cauza vântul răceala și razele soarelui. Este în culoare albă, roză și galbenă. Prețul 1 Coroară.

Veturien parfem. Veră-violetta, cel mai fin parfem de violele, lăcrămioare scumpie (iorgovan) și Iockey Club. Prețul 1.60 fileri. »Ideal«, cel mai nou parfem 2 Cor.

Apa de gură „Cremsier“. (Albă sau roșie). Prin întrebuințarea apei acesteia nu devin dinții gănuși, — și delătorează durerea dinților, precum să și întăresc dinții și gingile. Prin întrebuințarea apei acesteia, să delătorează mirosul neplăcut și greu din gură. Prin întrebuințarea apei acesteia cu pravul de dinți »Kremsier«, devin dinții foarte frumoși, albi. — Prețul 80 fileri.

Pravul de dinți »Kremsier«. Prin întrebuințarea pravului acestuia devin dinții frumoși și albi. Prețul 70 fileri. — *Perii de dinți, fine.* Alegere mare, în diferite prețuri. — *Esență de China.* Contra căderii părului cu rezultat foarte bun. Prețul 1.40. — *China tannopamada.* Pentru creșterea părului. Prețul 70 fileri. — *Oleu de nucă.* Extract de nucă oleica, pentru conservarea părului. 1 sticlă 80 fileri.

Prav contra opăritului și urmărilor neplăcute la copii. Prețul 50 fileri. **Prav contra asudatului.** Prețul 50 fileri. **Prav de insecte.** 20, 40, fileri și 1 Cor.

Diferite mirosuri de parfemuri franceze de prima clatate. Să capătă după măsură.

Săpunul de benzoie mygdale e cel mai bun în întrebuințare. Săpunuri foarte fine — și deosebit plăcut mirositoare, să capătă în diferite prețuri,

INSTRUCȚIUNI

pentru prepararea rumului, a diferitelor liqueruri și altor beuturi.

Syrup de zmeură! Curat numai din suc de zmeură de pe munte, preparat cu zahăr rafinat. — 1 kilogram 1 cor. 20 fil. Un demjon postal de 4½ kilo franco trimis 6 Coroane 50 fileri. 133 1—8

Adresa să fie precisă și legibilă! Numele întreg, comuna, Nrul casei, p. u. și comitatul.

AVIZ!

Subscrisul am onoare a face cunoscut onor. p. t. public, că pe locul meu cu o poziție escelentă, **Badgasse 10.** am construit o

scaldă de lumină, aeriană, de sport.

Insemnătatea sanitară deosebită a acestor băi fiind cunoscută în general, nu numai pentru suferinzi, ci mai mult pentru sănătoși spre păstrarea și consolidarea sănătății, rog onor. p. t. public, în interesul său propriu sanitar, a lua notiță despre acest stabiliment de cură, ce să va deschide zilele aceste.

Cu distinsă stimă

Gustav Heinz
proprietar de scăzi.

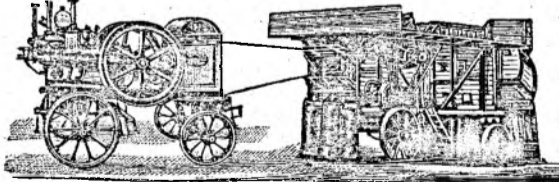
137 1—1

Cea mai bună

probată și ieftină forță motoră pentru agricultură și industrie.

Motoarele, locomobilele-Petrolin ale lui Bernhardt

lucrează pe jumătate mai ieftin ca mașinile cu vapor și nu recer mașinist censurat, să pot instala liber de concesiune, absolut sigure de funcționare, nu fac fum, nici scrum, n'au miros

Instalații de gaz sugativ

dela zece până la 100 putere de cai.

Cea mai ieftină putere motoră din timpul prezent.

Dela 0.8 până la 3 fileri pe oară de puterea de cal.

Fabrică de motoare și mașine.

G. BERNHARDT FII

Viena, XII. strada Schönbrunn 173/U.

104 7—12

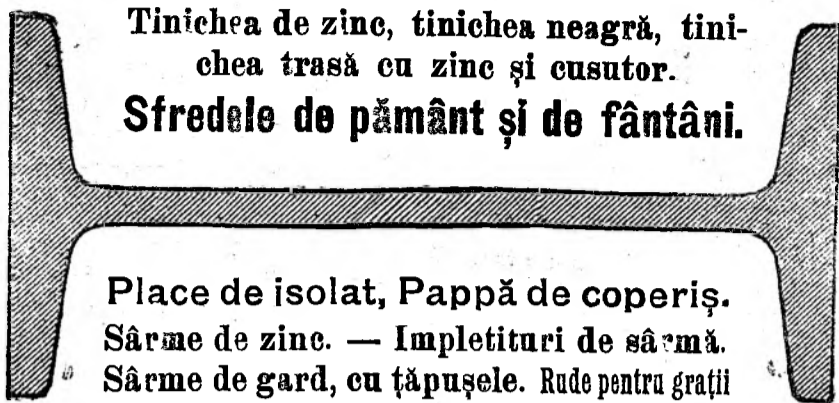
Reprezentant: Iosif Liedler, atelier de mașine, Sebeșul săsesc (Szászsebes) în Transilvania.

Intre alții mașinile noastre motore să pot vedea la:

Ioan Fulea și consoții în Răhău (I. Sebeșul-săsesc), garnitură de îmblătit (4 HP), Madar Rezső, Sand P. Mihold 2 garnituri de îmblătit (9 PS), domeniilor I. Gustav conte de Ehrenfels, direcțiunea Bizovac, Slavonia (6 PS), Ioan Buso, Morva Liesko, 3 HP, garnitură de îmblătit, Varenits Mátyás, Köpcseny, Ungaria 9 PS garnitură de îmblătit, etc. etc.

Pentru scopuri de edificat recomand depozitul meu bogat asortat în:
Traverse Fer U, șine vechi de cale ferată, fer
— model (façon), rude fer-cheie (la păreți).

Cement pe lângă instru-
 mente și unelte pentru
 lucrătorii de beton.

Impletituri de trestie
 pentru stocaturi.

Tinichea de zinc, tinichea neagră, tini-
 chea trasă cu zinc și cusutor.
Sfredele de pământ și de fântâni.

Place de izolat, Pappă de coperiș.
 Sârme de zinc. — Impletituri de sârmă.
 Sârme de gard, cu țapusele. Rude pentru grații

Depozit nou și bogat asortat în ajustamente de zidiri.
 Sobe de fer vărsat și cuptoare de căhale.

CAROL F. JICKELI, Sibiu și Alba-Iulia.

2 24-52

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

10 24-52

— Intemeiată la anul 1868 —

în Sibiu, strada Cismădiei nr. 5 (edificiile proprii),
 asigură în cele mai avantajoase condiții:

— **contra pericolului de incendiu și exploziune,**
 edificiilor de ori-ce fel, meuble, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— **asupra vieții omului** —

în toate combinațiile, capitale pentru cazul morții și cu termen fix, asi-
 gurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe spess de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: **95,816.412** coroane. Capitale asigurate asupra vieții: **9,882.454** coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,484 278,83 c. pentru capitale asig pe viață 4,028.113.12 c.

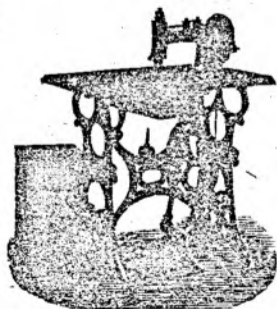
Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Diracțiunea în Sibiu, str. Cismădiei nr. 5 etagiu I., curtea I.,
 și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela
 subagenții din toate comunele mai mari.

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
 Sibiu, Piața-mare nr. 19.

Recomandă depozitul meu mare și bine asortat
 cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite
 din fabrici străine și indigene pe lângă un preț
 foarte moderat. 15 20 -

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut

— **Soidel & Naumann, G. M. Pfaff.** —

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce
 fel precum ace, surele, oleiuri fine și altele se află
 întotdeauna în depozitul meu. Reparatările la mașinile de cusut de ori-ce
 fel sînt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru
 fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dan 5 ani garanție

Hotelul de cură Altvater Freiwaldau

Gräfenberg, Silezia austriacă
 stabilimentul cel mai perfect

Cură dietală a lui
 Schrott în
 Lindewiese

pentru toate procedurile curei de apă

Boale mutabile sunt eschise.

Prospecte dela direcțiune. 94 9-10

Cheag natural în formă de
 — praf. —

Important

pentru fabricarea de caș.
 Cheagul natural al Dr. Blumenthal în formă de praf,
 este cel mai bun și mai
 ieftin mijloc pentru încheierea laptelui, che-
 mice curat, întrece mult toate mijloacele de
 încheiere de până acum.

Acest cheag este preparat din cei mai
 buni culici de vite. El este absolut liber de
 fetide, colorante sau mucoase provenind din
 culici; de acide sau alte substanțe întrebui-
 țate prin conservarea cheagului obicinuit.

Prin această curățenie absolută, recuno-
 scută de fabricanții cei mai competenți în brân-
 zături, cheagul natural nu împiedică de loc
 fermentațiunea normală a brânzei, îi dă o tăie-
 tură foarte fină, evită umflarea și prin îndepărta-
 rea mai perfectă a zărului produsul e mai bun.

O încercare ne convinge.

Singura vânzare de cheag natural de-al lui
 Dr. Blumenthal pentru fabricarea de caș, pentru
 — Galiția, Bucovina și Ardeal —

M. LINDEMANN, agentură
 Storozynetz (Bucovina).

Dose pe probă gratis și franco rog a se
 cere dela 97 9-20

M. Lindemann, Storozynetz (Bucovina).

Băile dela Miercurea.

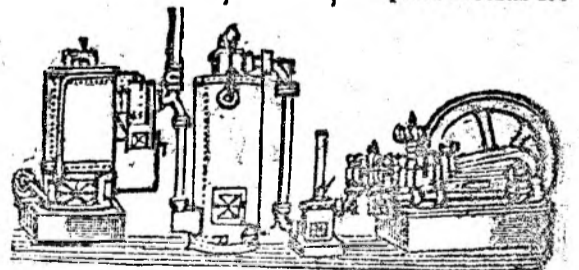
Duminecă în — 31 Malu n. sau deschis
 pentru sezonul de vară băile (scaldele) de sare
 și iod din Miercurea-Albelea.

Pentru administrațiunea băilor

123 3-3

Ilie Floașiu,
 arândator.

Cea mai mare garanță! Condiții de plată favorabile!

Pabrica de
 motoare = **A.-G. DRESDNER**

una din cele mai vechi și mai mari

fabrică de motoare

cele mai perfecte
 durabile
 liferează
 recunoscut precize și sigure
 — cari funcționează
 otele mai ieftine de mână.

Motoare și locomobile de gas sugativ
 de benzina
 de gaz
 de uleiu crud
 de acetylen

Reprezentanța generală și depozit:

GELLÉRT IGNÁCZ és Társa

Budapesta, Teréz körút 41. — Telefon Nr. 12-91.
 125 3-20

Nr. 108/1908.

134 1-1

Publicațiune de licitație.

Comuna Tilișca și Galeș dau în întreprindere pe calea licitațiunii publice minuendă împreună cu oferte închise și ținândă în 4 Iulie 1908 la 10 ore a. m. în localul oficiului pretorial diu Săliște clădirea alor 3 poduri de fer-beton cu prețul strigării de 22440 Cor. 32 fil. și depunerea unui vadiu de 10%.

Planurile, preliminarile și condițiile de licitație minuendă referitoare la aceste lucrări să pot privi în cancelariile respectivelor comune în orele oficioase.

Primăriile comunale.

O mașină de scărmanat

lână (lup), este de vânzare ieftin, la
WILHELM CONNERTH, SIBIIU
Strada Gușterii Nr. 53.
136 1-2

Cea mai bogată baie feruginoasă în accid carbonic și baie de nămol, idroterapie națională, cură de zăr și lapte

DORNA

in Carpații Bucovinei

stație a căilor ferate, situată la confluența Dornei și Bistriței-aurie, 14 ore depărtare dela București și 11 ore depărtare dela Liov.

Palate monumentale de cură, laboratoriu balneologic, apaducte din izvoare alpine, canalizație, lumină electrică, pavilion de izolare, cale pentru biciclete, de două-ori pe zi concerte ale muzicii militare dela regimentul din Bistrița, excursiuni în România, Transilvania și Ungaria apropiată cu trăsura, călare și plute. Succese splendide la boala de nervi, boala femeiești și cele de inimă, la anemie arteriosclerosă și exudate. Prospecte gratis Informațiuni medicale să pot lua la medicul stabilimentului de băi cons. imp. Dr. Arthur Loebel. 114 5-15

Frumsețea.

Cea mai ferbinte dorință a fiecărei dame este fără îndoială: a fi tot mai frumoasă și pentru a ajunge acest scop, să folosește de ori-ce ocazie, își vâpșește fața eu mijloace de necrezut, ceea-ce în cele mai multe cazuri are de urmare, că fața în loc să devie mai frumoasă, să ruinează în de așa, încât este lipsă de timp lung și de o îngrijire extrem de mare până ce să restaurează iarăși.

Resultatul unic în lume, ce l-a obținut farmacistul din Arad Clemente de Földes cu Margit Crème a sa (cu deosebire în Franța și Germania), a îndemnat pe mulți a imita acest mijloc de renume universal, nestricăcios și care singur are efect miraculos contra tuturor necurățărilor din față, pistrii, pete de ficat, bubite etc. Aceasta natural, că nu a succes nimărui, deoarece secretul preparării Margit-Crèmei nu-l știe decât inventatorul și producătorul, care își păstrează acest secret, pregătind întotdeauna singur acest preparat. Margit-Crème este prin urmare tot egal, prelucrarea este întotdeauna îngrijită, din care cauză efectul este rapid și sigur. De aceea să admirați damele cu toată seriozitatea a nu-și unge fața cu tot felul de alifii; să să folosească numai un astfel de mijloc care să recomandă și de medicii vestiți englezi, americani și francezi, ca un mijloc cu efect sigur, nestricăcios și pentru conserarea frumseții. Acest mijloc cosmetic (de frumsețe) de renume universal este Margit Crème al lui Földes, care deja după o folosință de 4-5 zile schimbă total pielea feții, depărtează pistrii, petele de ficat, zgrăbunțele, mitesserii, roșata feții și a mânilor, dă feții frumsețe ideală, viciune și înfătoșare tinerească. Pe lângă aceasta Margit-Crème e deplin nestricăcios. Un borcanel costă 1 Cor. Săpun-Margit 70 fil. și Pudre-Margit (albă, rosa și crème) 1 Cor. Toate mijloacele aceste să pot folosi și separate. Margit-Crème a lui Földes să capătă în toată lumea în fiecare farmacie mai mare, dar dacă undeva nu s'ar afla, să ne adresăm direct la inventatorul: Clemente de Földes, farmacist în Arad. 129 B 1-10

Deposit principal în Sibiiu:

Fabriciu Guido, farmacie.
Gustav Meltzer, fabrică de săpun.
Meltzer, parfumerie.
Molnar I. C., farmacie.
Morscher K., droguerie.
Müller K., farmacie.
Rummler E., farmacie.
Pissel și Schmidt.
W. Fhrölich, în Agnita.
A. W. Lingner, în Sighișoara.

Institut de credit funciar din Sibiiu.

Piața mare Nr. 3-5.

Imprumuturi hipotecare pe anuități.**Scrisuri funciare,**
sentite de dări.

ce să pot lombarda la banca austro-ungară, să pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cauciune și vadiu și ca cauciuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambii.**Avansuri pe efecte publice.**

Credite de cont-curent
contra intabulării și altă garanță.

Esecutarea
de ficare afaceri de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:
cumpărarea și vânzarea de efecte publice
monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sertate,
incasarea de cambii, checuri și asemnări,
predarea de asemnări și bilete de credit
pentru străinătate,

Ingrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în depozit spre păstrare,
inchirierea de resorturi de case de fer

(cătu deposite), sigure contra incendiului
și a spargerii, etc. 5 12-26

Informațiuni amenunțite să dau cu bunăvoință și fără spese.

Recomand p. t. publicului **depozitul meu bogat, bine asortat de**

Cruci și monumente de morminte

din diferite soiuri de **marmoră, granit, syent, labrador și peatră de nisip** (gresie) cu prețuri **moderate.**

Mai departe mă ofer a face și restaura tot felul de lucrări de zidărie din bransa mea, pe lângă asigurarea de serviciu prompt și prețuri ieftine.

Șchițe și preliminar de spese stan la dispoziție franco.

Cu dinstinsă stimă

105 6-10

Albert Klingenspohr, sculptor și măiestru pietrar
Mediș, filială: Sibiiu, strada Trei-stejerei 5.

La toți proprietarii, economii, morarii etc.

O forță de lucrare bună, ieftină și sigură ofere

locomobilele original „Otto Petrolin“.

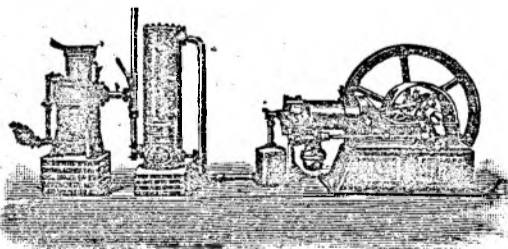
Sunt neîneunjurat de lipsă la treerat!

19 12-

Gata imediat pentru lucrare! Nu sunt scantei! De aceea nu e pericol de foc! Nu să recere mașinist cu examen! In Transilvania și Ungaria la dorință să pot vedea puse în lucrare locomobile Otto ale noastre.

„Motoarele Otto“ originale

în legătură cu întocmirile de **Gaz sugativ**

după sistemul nostru. Cea mai ieftină forță de lucrare pe lângă întrebuintare de cărbuni, bruni sau cocs de gaz, kaumagit sau cărbuni de lemn, ca material de foc.

Preste 150.000 de forță de cai!
pusă în lucrare de astfel de întocmiri ale producției noastre.

Motore Rohol!

Langen & Wolf,
fabrică de motoare
VIENA X. Laxenburgerstr. 53.

Representant general
Andrieu Török
fabrică de masini, in SIBIIU.